

คำถาม : อยากรายละเอียดเกี่ยวกับการคุ้มครองและดูแลสวัสดิภาพสัตว์ที่ EU ประกาศใช้เมื่อต้นปี 2549

คำตอบ : เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2549 คณะกรรมาธิการยุโรป (The European Commission) ได้ประกาศ **แผนปฏิบัติการคุ้มครองสัตว์และสวัสดิภาพสัตว์ระยะ 5 ปี (Action Plan for the Protection and Welfare of Animals 2006-2010)** ซึ่งจะมีผลบังคับใช้กับทุกสาขาการผลิตในสหภาพยุโรป (European Union: EU) โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์อาหาร การวิจัยและการทดลองทางเคมี โดยมุ่งหวังให้นโยบายคุ้มครองและดูแลสวัสดิภาพสัตว์มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดจนมีส่วนร่วมในการกระตุ้นและยกระดับมาตรฐานการคุ้มครองและดูแลสวัสดิภาพสัตว์ทั้งใน EU และประชาคมโลกให้สูงขึ้น ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการดังกล่าว ประกอบด้วย 5 ประเด็นหลัก ได้แก่

- **ยกระดับมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับสวัสดิภาพสัตว์** โดยกำหนดให้มีการคุ้มครองและดูแลสวัสดิภาพสัตว์ในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งขยายขอบเขตการคุ้มครองให้ครอบคลุมพันธุ์สัตว์ที่ยังมิได้มีกฎหมายคุ้มครองในปัจจุบันมากขึ้น

- **ให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนการดำเนินนโยบายคุ้มครองสัตว์** โดยการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการคุ้มครองและดูแลสวัสดิภาพสัตว์ เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพสัตว์ พร้อมทั้งรณรงค์ให้หลีกเลี่ยงการทดลองที่ใช้สัตว์ รวมทั้งมีแผนจัดตั้งศูนย์หรือห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสวัสดิภาพสัตว์ขึ้นโดยเฉพาะ

- **จัดทำตัวชี้วัดมาตรฐานสวัสดิภาพสัตว์** เพื่อใช้แสดงว่าสินค้าแต่ละประเภทมีการคุ้มครองและคำนึงถึงสวัสดิภาพสัตว์มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการยุโรปกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาให้มีการปิดฉลากสินค้าเพื่อแสดงมาตรฐานการคุ้มครองสวัสดิภาพสัตว์ ซึ่งมีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นที่ยอมรับทั้งใน EU และระดับสากล

- **รณรงค์ให้ผู้เลี้ยงสัตว์ รวมถึงสาธารณชนตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการคุ้มครองและคำนึงถึงสวัสดิภาพสัตว์** โดยการอบรมให้ผู้ผลิตตระหนักถึงความสำคัญของการคุ้มครองและดูแลสวัสดิภาพสัตว์ พร้อมทั้งให้ความรู้แก่ผู้บริโภคเกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับการคุ้มครองและดูแลสวัสดิภาพสัตว์ รวมทั้งผลเสียที่จะได้รับหากสัตว์ไม่ได้รับการคุ้มครองที่เพียงพอ แม้ว่าการคุ้มครองและดูแลสวัสดิภาพสัตว์อาจทำให้ผู้ผลิตมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น และอาจกระทบต่อผู้บริโภคทำให้ต้องซื้อสินค้าในราคาที่สูงขึ้น

- **สนับสนุนและริเริ่มกฎระเบียบระหว่างประเทศเพื่อเพิ่มความสนใจและสร้างมิตรร่วมกันในการคุ้มครองสวัสดิภาพสัตว์** เนื่องจากมาตรฐานคุ้มครองสวัสดิภาพสัตว์ที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ อาจก่อให้เกิดความได้เปรียบ หรือเสียเปรียบในการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศ ดังนั้น คณะกรรมาธิการยุโรปจึงเห็นควรให้กำหนดเครื่องมือในการเปรียบเทียบมาตรฐานคุ้มครองและดูแลสวัสดิภาพสัตว์ที่ใช้ใน EU กับประเทศอื่น ๆ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนาในการนำมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและดูแลสวัสดิภาพสัตว์มาบังคับใช้ พร้อมทั้งผลักดันให้มีการกำหนดมาตรฐานดังกล่าวให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลต่อไป

การคุ้มครองและดูแลสิ่งแวดล้อม แม้จะเป็นภาระแก่ผู้ผลิต ซึ่งในที่สุดอาจผลักภาระบางส่วนให้แก่ผู้บริโภคก็ตาม แต่นับว่าแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าวมีความสำคัญในฐานะเครื่องมือหรือช่องทางในการผลักดันให้ผู้ประกอบการของ EU หันมาตื่นตัวกับกระแสความห่วงใยในสิ่งแวดล้อม อันจะมีส่วนในการยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าให้สูงขึ้นตามมา ทั้งนี้ ผู้ประกอบการไทยที่ส่งสินค้าไปจำหน่ายยัง EU ควรตระหนักและให้ความสำคัญกับระเบียบดังกล่าว ตลอดจนติดตามความเคลื่อนไหวในประเด็นใหม่ ๆ อย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ เพื่อรักษาส่วนแบ่งตลาดสินค้าไทยใน EU ขณะเดียวกันยังเป็นการสร้างโอกาสให้แก่ผู้ผลิตที่สามารถผลิตสินค้าได้สอดคล้องกับกระแสความกังวลถึงสิ่งแวดล้อมใน EU ซึ่งนับวันยิ่งทวีความสำคัญขึ้นทุกขณะ

ส่วนวิเคราะห์เศรษฐกิจ ฝ่ายวิชาการ

มิถุนายน 2549